

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки

Кафедра психології

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ОК 10. ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: «Практична психологія»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти: магістр

Освітня кваліфікація: магістр психології; практичний психолог

Форма навчання: денна/заочна

Затверджено на засіданні
кафедри психології
Протокол № 21 від 14.06.2024 р.

Завідувач кафедри

Алла ВОЗНЮК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Статус освітнього компоненту	Обов'язкова компонента освітньої програми
Загальна кількість кредитів ECTS	3 кредити
Кількість годин	Загальний обсяг годин – 90 годин. Для денної форми навчання: лекції – 14 годин; семінарські заняття – 16 годин; самостійна робота – 60 годин. Для заочної форми навчання: лекції – 8 годин; семінарські заняття – 10 годин; самостійна робота – 72 години.
Курс та семестр вивчення освітнього компоненту	Денна форма: курс – 1-й; семестр – 1-й, Заочна форма: курс – 1-й; семестр – 2-й
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	Українська
Кафедра що забезпечує викладання	Кафедра психології
Інформація про викладача, який забезпечує вивчення освітнього компоненту	Гальцова Світлана Василівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології.
Інформація про консультації	Очна/ Он-лайн (за потреби)
Пререквізити (передумови для вивчення освітнього компоненту)	Загальна психологія. Психофізіологія.
Пореквізити (дисципліни, в яких будуть використовуватися знання, отримані під час вивчення курсу)	Сімейне консультування. Теорія і практика кризового консультування
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Метою викладання освітнього компоненту є озброєння практичних психологів теоретичними знаннями та практичними навичками з основ психологічного консультування, формування цілісного бачення психологічного консультування не тільки як специфічного процесу практичної допомоги людині в конкретній ситуації, методів та прийомів терапевтичного впливу на клієнта, але й сприяння особистісно-професійному становленню майбутнього консультанта.

Основні завдання вивчення освітнього компоненту:

1. Оволодіти науковими знаннями про сутність поняття «психологічна допомога»; про теоретичні основи сучасної практичної психології як підґрунтя у наданні ефективної психологічної допомоги; оволодіння знаннями про

підготовку та проведення психологічного консультування, його етапи та особливості.

2. Сформувати практичні навички і вміння щодо застосування технології проведення консультативної бесіди, поведінки на різних етапах консультативної бесіди; використання техніки «приєднання» до клієнта з метою формування довіри та встановлення консультативного контакту.

3. Забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які впливатимуть на якісне виконання посадових обов'язків майбутніх практичних психологів й готовність їх до професійного самовдосконалення.

3. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Інтегральна компетентність – здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність застосовувати сучасні науково-обґрунтовані теорії, підходи, технології визначення психологічних умов розвитку/ формування/ попередження/подолання психологічних проблем різної категорії громадян

відповідно до запиту, враховуючи вікові, психофізіологічні, особистісні особливості, психоемоційні стани.

СК12. Здатність використовувати сучасні форми та методи (вправи, техніки, методики, онлайн інструменти) в контексті діагностичного, консультативного, корекційного, реабілітаційного, психотерапевтичного, просвітницько-профілактичного напрямів професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР12. Вміти застосовувати сучасні науково-обґрунтовані теорії, підходи, технології визначення психологічних умов розвитку/формування/попередження/подолання психологічних проблем різної категорії громадян відповідно до запиту, враховуючи вікові, психофізіологічні, особистісні особливості, психоемоційні стани.

ПР13. Вміти використовувати сучасні форми та методи (вправи, техніки, методики, онлайн інструменти) в контексті діагностичного, консультативного, корекційного, психотерапевтичного, реабілітаційного, просвітницько-профілактичного напрямів професійної діяльності.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Розподіл годин за денною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	сем. заняття	сам. робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1.				
Психологічне консультування як професійна діяльність				
Тема 1. Загальні проблеми психологічного консультування.	9	2	2	5
Тема 2. Особливості консультативного контакту. Роль та місце консультанта в консультуванні.	9	2	2	5
Тема 3. Процес психологічного консультування. Основні етапи консультативної бесіди та їх характеристика	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6	20

Змістовий модуль 2.				
Характеристика процесу психологічного консультування				
Тема 4. Технологія проведення консультативної бесіди. Особливості мовлення консультанта в бесіді.	14	2	2	10
Тема 5. Захисні механізми у процесі психологічного консультування. Основні області та сфери психологічного консультування.	9	2	2	5
Тема 6. Психологічне консультування з особистісних проблем. Консультування батьків з питань труднощів у взаємовідносинах з дорослими дітьми.	11	2	4	5
Тема 7. Спеціальні проблеми психологічного консультування. Особливості консультування клієнтів з вадами саморегуляції.	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 2	43	8	10	25
Усього годин	75	14	16	45
Модуль 2				
ІНДЗ	15			15
Разом	90	14	16	60

Розподіл годин за заочною формою навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	сем. заняття	сам. робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1.				
Психологічне консультування як професійна діяльність				
Тема 1. Загальні проблеми психологічного консультування.	11	2	2	7
Тема 2. Особливості консультативного контакту. Роль та місце консультанта в консультуванні.	12	1	1	10
Тема 3. Процес психологічного консультування. Основні етапи консультативної бесіди та їх характеристика	12	1	1	10
Разом за змістовим модулем 1	35	4	4	27
Змістовий модуль 2.				
Характеристика процесу психологічного консультування				
Тема 4. Технологія проведення консультативної бесіди. Особливості мовлення консультанта в бесіді.	12	1	1	10
Тема 5. Захисні механізми у процесі психологічного консультування. Основні області та сфери психологічного консультування.	7	1	1	5
Тема 6. Психологічне консультування з особистісних проблем. Консультування батьків з питань труднощів у взаємовідносинах з дорослими дітьми.	13	1	2	10
Тема 7. Спеціальні проблеми психологічного консультування. Особливості консультування клієнтів з вадами саморегуляції.	8	1	2	5
Разом за змістовим модулем 2	40	4	6	30
Усього годин	75	8	10	57
Модуль 2				
ІНДЗ	15			15
Разом	90	8	10	72

5. ОСНОВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Форма	Тематика освітнього компоненту
Змістовий модуль 1.	
Психологічне консультування як професійна діяльність	
Тема 1. Загальні проблеми психологічного консультування.	
Лекція	Основні підходи до розуміння змісту психологічного консультування як різновиду психологічної допомоги. Предмет і завдання психологічного консультування. Основні принципи психологічного консультування. Історичні корені психологічного консультування.
Сам. робота	Залучення клієнта до процесу консультування. Зв'язок психологічного консультування з психотерапією, психокорекцією.
Сем. заняття	Основні підходи до розуміння змісту психологічного консультування як різновиду психологічної допомоги. Предмет і завдання психологічного консультування. Основні принципи психологічного консультування. Історичні корені психологічного консультування. Залучення клієнта до процесу консультування. Зв'язок психологічного консультування з психотерапією, психокорекцією.
Тема 2. Особливості консультативного контакту. Роль та місце консультанта в консультуванні.	
Лекція	Консультативний контакт, його особливості, правила. Етичний кодекс психолога. Модель ефективного консультанта. Чинники, що впливають на формування моделі ефективного консультанта. Вербальні і невербальні засоби впливу консультанта.
Сам. робота	Постулати кваліфікованого психологічного консультування. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта.
Сем. заняття	Консультативний контакт, його особливості, правила. Етичний кодекс психолога. Модель ефективного консультанта. Чинники, що впливають на формування моделі ефективного консультанта. Вербальні і невербальні засоби впливу консультанта. Постулати кваліфікованого психологічного консультування. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта.
Тема 3. Процес психологічного консультування. Основні етапи консультативної бесіди та їх характеристика.	
Лекція	Фази психологічного консультування. Структурування процесу: перша зустріч. Прагматична модель консультування К. Левіна. Етапи консультативного процесу (за С. Васьківською, П. Горностаєм): аналіз змісту скарги клієнта, аналіз психологічної ситуації, аналіз психологічної проблеми, формулювання терапевтичного завдання, розв'язання терапевтичного завдання.
Сам. робота	Етапи процесу психологічного консультування (за І. Цимбалюк): початковий етап, етап дії, етап входження до нового досвіду, входження до повсякденності.
Сем. заняття	Фази психологічного консультування. Структурування процесу: перша зустріч. Прагматична модель консультування К. Левіна. Етапи консультативного процесу (за С. Васьківською, П. Горностаєм): аналіз змісту скарги клієнта, аналіз психологічної ситуації, аналіз психологічної проблеми, формулювання терапевтичного завдання, розв'язання терапевтичного завдання. Етапи процесу психологічного консультування (за І. Цимбалюк): початковий етап, етап дії, етап входження до нового досвіду, входження до повсякденності.
Змістовий модуль 2.	
Характеристика процесу психологічного консультування, його особливості	
Тема 4. Технологія проведення консультативної бесіди. Особливості мовлення консультанта в бесіді.	
Лекція	Технологія бесіди: умови взаємодії, уміння встановлювати й підтримувати контакт із клієнтом, заохочення клієнта до розповіді, активне слухання. Різновиди консультативних бесід. Методи психологічного консультування (бесіда, інтерв'ю, спостереження, тестування). Комунікативні техніки консультування: мовчання, емпатичне слухання, прояснення, рефлексивна вербалізація, інтерпретація, саморозкриття, конфронтація, підведення підсумків.
Сам. робота	Професійний етикет. Структурування процесу консультування (первинне, вторинне).

Сем. заняття	Технологія бесіди: умови взаємодії, уміння встановлювати й підтримувати контакт із клієнтом, заохочення клієнта до розповіді, активне слухання. Різновиди консультативних бесід. Методи психологічного консультування (бесіда, інтерв'ю, спостереження, тестування). Комунікативні техніки консультування: мовчання, емпатичне слухання, прояснення, рефлексивна вербалізація, інтерпретація, саморозкриття, конфронтація, підведення підсумків. Професійний етикет. Структурування процесу консультування (первинне, вторинне).
Тема 5. Захисні механізми у процесі психологічного консультування. Основні області та сфери психологічного консультування.	
Лекція	Захисні механізми в консультуванні: витіснення, регресія, проекція, інтродекція, раціоналізація, інтелектуалізація, компенсація, реактивне формування, заперечення. Консультування в соціальній сфері. Консультування в політичній сфері. Консультування в юридичній сфері.
Сам. робота	Консультування у бізнесі та підприємстві. Консультування у сфері реклами. Консультування у ВНЗ.
Сем. заняття	Захисні механізми в консультуванні: витіснення, регресія, проекція, інтродекція, раціоналізація, інтелектуалізація, компенсація, реактивне формування, заперечення. Консультування в соціальній сфері. Консультування в політичній сфері. Консультування в юридичній сфері. Консультування у бізнесі та підприємстві. Консультування у сфері реклами. Консультування у ВНЗ. Особливості психологічного консультування військовослужбовців та членів їх сімей.
Тема 6. Консультування батьків з питань труднощів у взаємовідносинах з дорослими дітьми.	
Лекція	Проблеми консультування батьків. Корекція позиції батьків стосовно дитини. Корекція стосунків батьків і дитини (акції довіри). Консультування батьків із приводу проблем і складностей у житті дитини (психологічні завдання).
Сам. робота	Консультування батьків із приводу їхніх власних проблем (відчуття порожнечі, відчуття нереалізованості, некомпетентності, особистісні страхи).
Сем. заняття	Проблеми консультування батьків. Корекція позиції батьків стосовно дитини. Корекція стосунків батьків і дитини (акції довіри). Консультування батьків із приводу проблем і складностей у житті дитини (психологічні завдання). Консультування батьків із приводу їхніх власних проблем (відчуття порожнечі, відчуття нереалізованості, некомпетентності, особистісні страхи).
Тема 7. Спеціальні проблеми психологічного консультування. Особливості консультування клієнтів з вадами саморегуляції.	
Лекція	Консультування тривожних клієнтів (рівні тривожності). Консультування невмотивованих клієнтів та клієнтів, які мають підвищені вимоги. Консультування при переживанні провини (справжня, невротична та екзистенційна провини). Консультування істеричних особистостей. Консультування шизоїдних особистостей (найважливіші симптоми). Особливості психологічного консультування військовослужбовців та членів їх сімей.
Сам. робота	Особливості консультування асоціальних особистостей. Консультування при сексуальних проблемах (найбільш поширені розлади).
Сем. заняття	Консультування тривожних клієнтів (рівні тривожності). Консультування невмотивованих клієнтів та клієнтів, які мають підвищені вимоги. Консультування при переживанні провини (справжня, невротична та екзистенційна провини). Консультування істеричних особистостей. Консультування шизоїдних особистостей (найважливіші симптоми). Особливості консультування асоціальних особистостей. Консультування при сексуальних проблемах (найбільш поширені розлади). Особливості психологічного консультування військовослужбовців та членів їх сімей.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є формою самостійної роботи, що передбачає більш активну пошуково-творчу діяльність студентів. ІНДЗ – проблемні питання, які потребують не тільки опанування нової інформації, а й використання її для вирішення конкретних проблем. Якість виконання ІНДЗ оцінюється у межах загального розподілу балів за відповідний модуль. Виконання ІНДЗ є обов'язковим, а отже студент не зможе отримати найвищу оцінку без виконання цього завдання.

Індивідуальне науково-дослідне завдання студентів полягає у поглибленому вивченню наукових підходів до організації, проведення та представлення результатів експериментальних досліджень та оформляється як науковий реферат.

Тематика наукового реферату

1. Модель ефективного консультанта.
2. Консультування асоціальних осіб.
3. Консультування немотивованих клієнтів.
4. Позитивне мислення клієнта як мета консультативної роботи.
5. Представники глибинної психології про консультування.
6. Причини відмови від консультації.
7. Причини звертання за допомогою до консультанта.
8. Програвання ролей як засіб досягнення мети.
9. Психосоматика як форма опрацювання конфлікту.
10. Психологічне консультування як професійна діяльність.
11. Процес психологічного консультування.
12. Основні напрями консультативної психології.
13. Психологічне консультування з проблем управління.
14. Психологія реклами.
15. Консультування з метою усунення конфліктів.
16. Проблеми психологічного консультування у сфері освіти.
17. Консультування з проблем вибору професії.
18. Консультування з проблем сім'ї.
19. Консультування з проблем батьківсько-дитячих стосунків.
20. Особливості психологічного консультування в політиці.
21. Особливості консультування щодо психоаналізу.
22. Особливості консультування щодо когнітивної психології.
23. Особливості консультування у парадигмі гештальттерапії.
24. Консультування щодо гуманістичної психології.
25. Особливості консультування щодо біхевіористського напрямку у психології.
26. Застосування найновіших напрямів психологічної науки у процесі психологічного консультування.
27. Захисні механізми психіки та робота з ними у процесі психологічного консультування.
28. Психологічне консультування (теорія А. Адлера).
29. Особливості консультування в теорії К. Хорні.
30. Особливості консультування в когнітивній теорії А. Бека.

ЗМІСТ МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота № 1

ВАРІАНТ 1.

1. Історичні корені психологічного консультування.
2. Основні етапи консультативної бесіди та їх характеристика.

ВАРІАНТ 2.

1. Напрями і цілі психологічного консультування.
2. Вимоги до мовлення психолога-консультанта в консультативній бесіді.

ВАРІАНТ 3.

1. Різниця між психологічним консультуванням, психотерапією та психокорекцією.
2. Особливості консультативного контакту в психологічному консультуванні.

ВАРІАНТ 4.

1. Засоби впливу консультанта в психологічному консультуванні.
2. Чинники, що впливають на формування моделі ефективного консультанта.

ВАРІАНТ 5.

1. Модель ефективного консультанта.
2. Характеристика основних фаз психологічного консультування.

Контрольна робота № 2

ВАРІАНТ 1.

1. Різновиди консультативної бесіди.
2. Корекція стосунків батьків і дитини.

ВАРІАНТ 2.

1. Методи психологічного консультування.
2. Консультування в політичній сфері.

ВАРІАНТ 3.

1. Комунікативні техніки консультування.
2. Особливості консультування військовослужбовців.

ВАРІАНТ 4.

1. Професійний етикет.
2. Проблеми консультування батьків.

ВАРІАНТ 5

1. Консультування при переживанні провини.
2. Консультування в ВНЗ.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначення психологічного консультування як напрямку діяльності практичного психолога, його специфічні риси.
2. Психологічне консультування, психотерапія та психокорекція їх взаємозв'язок та специфічність.
3. Основні принципи психологічного консультування, їх характеристика.
4. Організація консультативної бесіди: структурування простору та часу бесіди.
5. Вимоги до особистості консультанта. Модель ефективного консультанта.
6. Навички підтримання консультативного контакту.
7. Процес психологічного консультування, основні етапи бесіди та структурування часу.
8. Організація консультативної бесіди: структурування простору та часу бесіди.
9. Гіпотези у психологічному консультуванні.
10. Друга фаза розпитування клієнта, її основні характеристики.
11. Базові принципи організації діалогу з клієнтом.

12. Психокорекційний вплив в процесі консультування, та його основні засоби.
13. Завершення бесіди, характеристика цього етапу консультування.
14. Загальні рекомендації консультанту до проведення діалогу, вміння ставити запитання.
15. Техніки інтерпретації емоційних переживань: їх акцентування, використання парадоксальних питань, використання інтерпретації, перефразування.
16. Консультування батьків із приводу їхньої власних проблем.
17. Установи, які ускладнюють процес спілкування.
18. Етапи в схемі характеристики проблемної ситуації (за П. Горностаєм, С. Васьківською).
19. Особливості консультування батьків з проблем та складнощів в житті дитини.
20. Психодинамічний напрямок. Структура особистості та механізми захисту за З. Фрейдом.
21. Техніки класичного психоаналізу.
22. Основні лінії та механізми психологічного впливу в індивідуальній психології А. Адлера.
23. Аналітична психологія К. Юнга. Механізми психологічного впливу.
24. Механізми та результати психологічного впливу в теорії К. Роджерса.
25. Механізми психологічного впливу в гештальттерапії.
26. Етапи та техніки терапевтичного процесу в гештальттерапії.
27. Когнітивний напрямок в психологічному консультуванні.
28. Екзистенціальний напрямок в психологічному консультуванні.
29. Позитивний напрямок в психологічному консультуванні. Основні поняття.
30. Трансактний аналіз Е. Берна, його особливості, основні поняття.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Методи викладання та навчання:

- МН1. Словесний.
- МН2. Наочний.
- МН3. Самостійне навчання.
- МН4. Практичний метод.
- МН5. Проблемно-пошуковий метод.
- МН6. Дослідницький метод.
- МН7. Інтерактивні методи навчання.

Види контролю: поточний та підсумковий (модульний, семестровий).

Форми оцінювання:

Формативне оцінювання:

- ФО1. Письмові та усні коментарі, настанови викладачів у процесі навчання.
- ФО2. Письмові та усні коментарі викладача за результатами виконаного завдання.
- ФО3. Письмові та усні коментарі викладача щодо динаміки навчальних досягнень.

ФО4. Формування навичок самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

Сумативне оцінювання:

СО1. Оцінювання результатів виконаних завдань на семінарських заняттях.

СО2. Оцінювання результатів виконаних завдань за самостійну роботу.

СО3. Виконання та презентація індивідуального науково-дослідного завдання.

СО4. Виконання модульної контрольної роботи.

СО5. Підсумковий контроль (екзамен).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), шкалою (A,B,C,D,E,FX,F), національною 4-х бальною шкалою для екзамену та диференційованого заліку («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, які спрямовані на опанування змісту освітніх компонентів з даної освітньо-професійної програми. Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється у формі поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю знань здобувачів можуть бути усна відповідь та доповнення під час заняття, а також письмові роботи, що передбачені планами семінарських занять. Максимальна сума балів під час поточного контролю на кожному із семінарських занять становить 5 балів, і за самостійну роботу кожної теми змістового модуля – 3 бали.

Модульний контроль проводиться як підсумкова контрольна робота за даним змістовим модулем з метою оцінки результатів знань здобувачів вищої освіти після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Модульна контрольна робота передбачає виконання здобувачами письмової відповіді на питання за визначеними варіантами. Результати модульної контрольної роботи зі змістового модуля оцінюються за 5-бальною шкалою. Виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) з даного освітнього компоненту оцінюється у 9 балів. Підсумковий контроль знань – екзамен, який оцінюється у 25 балів. Форма проведення підсумкового контролю – усна.

Сумарна мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати для отримання позитивної оцінки з окремого освітнього компоненту, – 60 балів. При цьому здобувач повинен отримати необхідний мінімум з кожного модуля, включаючи результати самостійної роботи. Здобувач не може бути допущений до складання підсумкового контролю знань з освітнього компоненту, якщо він не склав усі передбачені модульні контрольні роботи. Якщо здобувач не набрав потрібної кількості балів (мінімум 35), то він не допускається до підсумкового контролю. У термін, визначений деканатом, такий здобувач повинен представити викладачу у письмовому вигляді виконані завдання передбачені семінарськими заняттями та самостійною роботою. Лише після цього здобувач

допускається до підсумкового контролю.

Здобувачі вищої освіти, які протягом триместру набрали необхідну кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни, – не менше 60 балів, мають можливість: не складати екзамен, а отримати його автоматично, відповідно до рейтингової оцінки, переведеної в оцінку за національною шкалою; складати екзамен з метою підвищення рейтингу з освітнього компоненту.

Якщо здобувач виконав і захистив всі види робіт передбачені освітнім компонентом, брав активні участь на заняттях, то до його підсумкової оцінки додаються заохочувальні бали (до 15 балів). Сума заохочувальних балів автоматично зараховується при виставленні загальної підсумкової оцінки.

Загальна підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з освітнього компоненту розраховується за накопичувальною системою і дорівнює сумі всіх балів, які було здобуто на кожному з етапів контролю – поточного, модульного контролю, підсумкового контролю, та заохочувальних балів. Загальна максимальна кількість балів – 100.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Складові змістовні модулі	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	Т 1	Т 2	Т 3	МК 1	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	МК 2			
Кількість балів за темами, т.ч. за видами робіт:	8	8	8	5	8	8	8	8	5	9	25	100
- семінарські заняття	5	5	5		5	5	5	5				
- самостійна робота	3	3	3		3	3	3	3				
Кількість балів за модуль	29				37							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для диференційованого заліку, курсової роботи
91 – 100	A	відмінно	зараховано
81-90	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E	задовільно	
31-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-30	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. ЗМІСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення

1. Гальцова С.В. Психологічне консультування. Методичні рекомендації до семінарських занять за освітньо-професійною програмою «Практична

психологія» / укладач С. В. Гальцова. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2024. 11 с.

2. Гальцова С.В. Психологічне консультування. Методичні рекомендації до контролю знань за освітньо-професійною програмою «Практична психологія» / укладач С. В. Гальцова. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2024. 12 с.

3. Гальцова С.В. Психологічне консультування. Методичні рекомендації до організації самостійної за освітньо-професійною програмою «Практична психологія» / укладач С.В. Гальцова. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 12 с.

Рекомендована література

1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування представників екстремальних професій: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : НУЦЗУ, 2017. 315 с.

URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/3232/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F%20%28%D0%90%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%8C%D0%B5%D0%B2%D0%B0%29%20%D1%81%20%D1%84%D0%BE%D1%82%D0%BE.pdf>

2. Близнюкова О. М., Міненко О. О. Консультування підлітків: практичні моделі взаємодії. *Наукові записки. Сер. Психологія*. Вип. 1. С. 7–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/cusu-psy-2023-1-1>

3. Васьківська С. В. Переживання опозиції зі світом як предмет об'єктивації в психотерапевтичній роботі. *Наукові студії із соціальної та політичної психології*, зб. ст. Ін-т соц. та політ. психології. Вип. 45 (48), Київ : 2020. С. 69–78. URL: [https://doi.org/10.33120/ssj.vi45\(48\).143](https://doi.org/10.33120/ssj.vi45(48).143)

4. Гальцова С.В. Спостережливість розвивається завдяки досвіду. *Психологічний супровід учасників освітнього процесу: Інноваційні технології в роботі практичного психолога* (матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 30 травня 2024 року, м. Суми) / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. [у 2-х ч.]. Ч. 2. Суми: НВВ КЗ СОІППО., 2024. С. 35-39.

5. Гальцова С.В. Психолого-педагогічний супровід підлітка: діагностика, корекція, профілактика : колективна монографія. Суми : Вид-во: КЗ СОІППО, 2023. с.

6. Гальцова С.В. Як розпізнати надмірну тривожність у підлітка. *Психологічна допомога: від кризи до ресурсу* : мат. VI Всеукр. наук.-практ. форуму з міжн. участю, 24–30 квіт. 2023 р. Суми / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми: НВВ КЗ СОІППО. 2023. С. 27-30.

7. Консультативна психологія: підручник / І. С. Булах, В. У. Кузьменко, Е. О. Помиткін та ін. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 482 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34686/Bihun%20N.%20I.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

8. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол ; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/718798/1/Konsultuvannya_2019.pdf

9. Кулик І. В. Основи консультування : метод. реком. Івано-Франківськ : НАІР. 2018. 91 с. URL: <http://lib.pu.if.ua:8080/bitstream/123456789/4716/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%>

[D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20.pdf](http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new_04_2018/454677.pdf)

10. Мельничук О. Б. Основи психоконсультавання та психокорекції : навч. посіб. для студ. подвійних спеціальностей із спеціальністю «Практична психологія» та спеціалізацією «Соціально-психологічна реабілітація». Київ : Каравела, 2015. 390 с. URL: http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new_04_2018/454677.pdf

11. Славина Н. С. Психологічне консультавання : навч.-метод. посіб. Видання 3-тє, переробл. і допов. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2022. 180 с.

12. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультавання : навч. посіб. Київ. : МАУП, 2004. 152 с. URL: https://lkkeip.at.ua/ld/1/146_up_31.pdf

13. Цимбалюк І. М. Психологічне консультавання та корекція. Модульно-рейтинговий курс : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 656 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Tsymbaliuk_Ivan/Psykholohichne_konsultuvannia_ta_korektsiia_Modulno-reitynhovyi_kurs.pdf

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України: <http://psychology-naes-ua.institute/>

3. Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка: <https://www.library.kpi.ua/>

4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого: <https://nlu.org.ua/>

5. Бібліотеки КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти: <http://www.soippo.edu.ua/index.php/pro-nas/biblioteka>

8. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика щодо відвідування

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття згідно розкладу, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. У випадку своєї відсутності здобувач зобов'язаний попередити викладача та пояснити причину пропуску пар(и).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Здобувач зобов'язаний готуватися до кожного аудиторного заняття. У випадку відсутності здобувача на занятті з поважних причин (документальне підтвердження) він має право виконати завдання пропущеного заняття та отримати відповідну кількість балів. У випадку пропуску заняття без поважних причин здобувач має право виконати відповідні завдання та отримати бал. При пропуску лекційних занять викладач під час індивідуальних консультацій може додатково провести усну співбесіду за темою. Для відпрацювання семінарських занять здобувач вищої освіти повинен виконати письмову роботу з даної теми. Індивідуальні науково-дослідні завдання мають бути надіслані до початку залікової сесії. Всі завдання, які передбачені освітнім компонентом, здобувач зобов'язаний виконувати згідно встановлених термінів та надсилати на перевірку у відповідний канал спільної команди, яка розташована на платформі Microsoft Teams. Передача виконаних поточних завдань не передбачена. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика оцінювання

Оцінювання здобутків студентів є прозорим та об'єктивним. Викладачі на першому занятті знайомлять здобувачів вищої освіти зі структурою і цілями, переліком компетентностей, та їх співвідношенням із програмними результатами навчання з ОК, з формами та критеріями оцінювання з дисципліни. В процесі вивчення ОК здобувачі мають можливість отримати додаткову та уточнювальну інформацію в межах індивідуального консультування викладачами та кураторами. Викладач зобов'язаний на запит здобувача прокоментувати переваги та недоліки його роботи, що визначили той чи інший бал.

Політика щодо академічної доброчесності

Всі завдання виконуються студентом самостійно. Списування під час контрольних робіт та екзаменів/диференційованих заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн опитуванні. Перевірка робіт на плагіат здійснюється обов'язково згідно до Положення про академічну доброчесність КЗ СОІППО.

Політика комунікації

Комунікативний процес між викладачем та здобувачем вищої освіти відбувається як індивідуально, так і у груповій формі через канал відповідного освітнього компонента у команді в Teams Microsoft, через електронну пошту та месенджери (Viber; Telegram).